

I.

Leta 1866 vojaške oblasti niso bile nič kaj izbirčne; vsakdo je bil sposoben za vojaka, posebno pri drugem naboru, če je imel le ravne ude in mogel nositi puško. Tudi na stan se ni oziralo mnogo; obleči je moral belo suknjo slednji, bodi-si kmetski fant, ali študent. Jaz sem bil dijak; vender me to ni oprostilo. Nobena prošnja ni nič pomagala, češ, naj se gospóda usmili vsaj matere, ki je tako željno pričakovala dneva, kadar bo njen sinko zapel novo mašo.

Tedaj pa res vojaški stan ni bila nobena šala. Šest dolgih let je bilo treba neprestano služiti cesarja. Kdo bi pa šel zopet v šolo po tolikih letih! Vrh tega je bila vojna neizogibna. Bismarck je hotel Nemce zjediniti pod žezlom hohencolerskim ali prusko »pikelhavbo«, Avstrijo pa brez usmiljenja treščiti ob tla s »krvjo in železom«. Že prve dni meseca majnika so klicali pri nas in na Nemškem vojake v orožje. Nikakor torej ni bil sladek cesarjev kruh; kajti zadeti bi utegnili kaka pruska svinčenka; potem pa z Bogom vesela primicija in lepa kapelanija.

Marsikomur je znana v Mariboru vojašnica, ki se nemški imenuje »freihauskasarna«; to je ono veliko poslopje, kjer je nekdanj Erazem Tattenbach snoval zaroto zoper cesarja Leopolda. Tu smo se zbirali meseca majnika od vseh vetrov. Vse je mrgolelo vojakov, starih in novincev. Tudi nas dijakov je bilo precej. Najbolj se spominjam kadeta Š., ki je sedaj profesor in slovenski poslanec. Dolgonog je bil in si neprenehoma žvižgal znake ali razne glasove vojaškega roga. Sedaj pa mu požvižgavala minister grof Taaffe in Hohenwarth.

Človek se le postane pravi vojak, kadar obleče vojaško suknjo ali »monturo«; kajti z vojaško obleko mu pride v srce tudi pogum; oboje pa dela vojaka zalega in zanimivega. Meni je dal star narednik ali »feldbebel« kaj lepo obleko. Hlače so bile nekdanj modre; ali vsled starosti so osivele; segale mi niso celó do gležnja; pri hoji so pa plahutale, kakor brgeše. Nosil jih je menda svoje dni vojak sila debelih beder. Plašč je požoltel in bil popolnoma ogoljen, da se mu je videla slednja nit; gotovo se je že za Radecka zavijal vanj kak junak. Čevlji ali šolni so bili precej podobni malemu čolnu. Kapica pa mi je kar zlezla čez ušesa. Bil sem zal vojak! Ko bi me ugledale vrane v turšici, zagnale bi gotovo grozno krokanje in bi odletele na vse večne čase.

Da bi se nam »legrutom« bolj omililo vojaško življenje, hodili smo po kruh ali »komis«. Pekel se je v oni hiši, kjer stanuje sedaj stolne cerkve duhovščina. Navadno sem nosil deset hlebov po tistih ulicah, koder sem prej ponosno korakal v šolo s knjigami v roki. Lahko si mislite, kako mi je bilo pri srcu. Ogibal sem se kolikor mogoče vsakega človeka, boječ se, da me kdo ne spozna in se mi ne zakrohoče na ves glas.

Vadili smo se marljivo vsak dan v hodu in orožju. Tedaj se pl. Sočebnan ni spisal slovenskega vežbovnika; v jedno mer so nam torej zvenele na ušesa prelepe besede: »pavh hinajn«, »prust heravs«, »kolben curik«, »marš — ajne« itd. Tu pa tam je padla tudi kaka robata; n. pr. prekleti »regrut«, ali »štendir«; tako ljubeznivo so nas dijake nazivali desetniki ali »kaproli«.

Vmes je bila tudi šola. Četovodja ali »firar« nam je razlagal, da mora vojak stati pri »haptaku« po koncu, kakor ostrv in da se ne sme ganiti, čeravno bi mu muha odgrizla nos. Učili smo se tudi pozdravljati predstojnike ali »šarže«: »Meltam gehorzam, tas pin ih cavs«. V prostih urah smo snazili obleko in opravo; včasih krtačili slamnik, ki je bil trd kakor opeka. Oh, to vam je bilo lepo življenje!

(Dalje prih.)

Smešnica Pri sosedovih so se pogovarjali o sedanjem svetu in njegovih slabostih. Ko se je že mnogo o tem govorilo, vstane domači hlapec ter pravi: »Veste kaj? To je res, da je sedanji svet zelo hudoben in izpriden, ali tako slab pa vendar še ni, kakor pripovedujete, ker ravno včeraj sem se srečal moža, ki je nesel zelo težak hloed na svojih ramenih domov.« A. K.

Razne stvari.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) v Ormoži ima dne 31. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalničnih prostorih svoj občni zbor ter se vabijo vsi udje na udeležbo.

(Ptujška podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda priredi letošnji svoj zbor v Podvincih blizu Ptuja v nedeljo, dne 24. julija ob 4. uri popoldne z nastopnim vspeškom: pozdrav gostov, petje, govor o Cirilu in Metodu, o družbi sv. Cirila in Metoda, vpisovanje udov, poročilo tajnikovo, volitev načelnštva in zastopnika pri glavni skupščini in petje.

(Koncert) priredi tamburaški zbor hrv. akad. društva »Zvonimir« z Dunaja v nedeljo, dne 24. julija v prostorih Mariborske čitalnice (hotel »Erzherzog Johann«). Začetek ob 8ih zvečer. Vstopnina za ude 30 kr., za neude 50 kr., za rodbine 1 gld.

(Vabilo.) Šaleško učiteljsko društvo priredi v nedeljo, dne 24. julija ob 10. uri dopoldne v Soštani zborovanje v spomin tristoletnice rojstva F. A. Komenskega. Gostje dobro došli.

(Slovesnost.) V soboto obhaja preč. g. dr. Ivan Križanič, korar stolne cerkve v Mariboru in prisednik c. kr. dež. šolsk. sveta, pri č. šolskih sestrah 25letnico ali srebrno sv. mašo.

(Slovestvo.) V katoliški tiskarni v Ljubljani je izšel 2. zvezek »Duh. poslovnika« ter stane 60 kr., pri J. Krajci v Novem mestu pa 43.—45. zvezček »Narodne biblioteke«, vsak po 15 kr.

(Svečanost.) God sv. Vincencija Pavlan, obhajal se je minoli torek posebno slovesno pri Sv. Jožefu nad Celjem. Prečast. gospod opat Ogradi iz Celja služili so pontifikalno sv. mašo, častiti P. Edvard, vikarij tamošnjih oo. kapucinov, preslavljali so v izbrani pridigi veliko usmiljenje sv. Vincencija in njegovih duhovnih sinov, č. gg. misijonarjev, kakor tudi njegovih duhovnih hčera, č. usmiljenih sester.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali prelat msg. I. Orožen, stolni dekan v Mariboru 4 fl., dr. J. Pajek, profesor c. kr. gimnazije v Mariboru 20 fl. in dr. Fel. Ferk, zdravnik v Mariboru, poleg 50 fl. ustanovnine se darilo 50 fl.

(Kopelj.) V nedeljo se je vojak Andrej Vivot kopal v Savinji pri Celji, toda voda ga je potegnila s seboj in z vso silo sta ga še rešila oskrbnik P. Drganec in meritelj Tratnik gotove smrti.

(Posebni vlak v Postojino) z zelo znižano ceno prireja povodom glavne skupščine sv. Cirila in Metoda dne 28. julija g. J. Pavlin v Ljubljani. Vlak se odpelje ob 7. uri zjutraj iz Ljubljane in se vrne ob 9. uri zvečer iz Postojine.

(Velikonemca) odvetnik dr. Miklautz, koroški rojak in tiskar L. Kralik, česki seljak, sta največ kriva, da se je obč. zastop v Mariboru pridružil resoluciji, ki napoveduje najhuje nasprotovanje vladi, če še ostane nadalje prijazna slovanskim narodom. Prvi je resolucijo predlagal, drugi pa jo je bojovito zagovarjal. Se ve, da se gospóda v obč. zastopu ni mogla ustaviti taki velikonemski sili.

(Zborovanje.) Podružnica sv. Cirila in Metoda v Škofji vasi bo imela v nedeljo 24. julija svoj letni občni zbor pri »Lončarju« v Škofji vasi ob 4 popoldne. Vabijo se vsi družabniki in prijatelji te družbe k obilni vdeležitvi.

Predsedništvo.

(Kmetijstvo.) V Velenju je podružnica c. kr. kmetijske družbe v Gradci, toda ona le hira, ker se kmetijska družba za-njo ne zmeni in zato se spremeni podružnica še brž to leto v »vinorejsko društvo«. Čemu naj plačuje Slovenec c. kr. kmetijski družbi, če pa ona ne pozna Slovencev!

(Mladina.) V Mariboru so te dni zaprli troje dečkov, dva še hodita v šolo, eden pa se uči že čevljarije. Ti vrli mladiči so vlomili dvakrat v hlev gosp. Perka ter so odnesli od tam več kil železa in drugih rečij, kar jim jih je prišlo pod roke.

(Strela.) je vdarila v nedeljo, dne 17. julija v koč F. Ploja v Cogencih, župnije Sv. Antona v slov. goricah ter je ubila staro mater ter dojenčka, koč pa je do tal pogorela.

(Učiteljstvo.) Mesto nadučitelja pri Sv. Ani na Krembergu je razpisano do dne 27. julija. Želeti je, da pride na to mesto mož, ki bode »list z naše gore«.

(Novo poslopje.) c. kr. gimnazije v Mariboru bode v malih dneh dovršeno in je c. kr. naučno ministerstvo dovolilo 5330 gld. za notranjo upravo.

(Tlaka.) V Novi Avstriji t. j. v Bosni se je v ponedeljek razglasila postava, vsled katere se odkupi tlaka, ali pa po polnem odpade.

(Duhovniške spremembe.) Preč. g. Martin Ivanc, častni korar in dekan v Šmariji pri Jelšah, je dne 18. julija umrl v 73. letu svoje dobe. — Vč. gosp. Lovre Vošnjak, župnik v Šentjuriji, prevzame posle dekanijstva in č. g. Jarnej Stabuc, kaplan v Šmariji, je postal provizor ravno tam. Č. g. Mat. Karba v župnik v Zrečah, oskrbuje tudi župnijo v Stranica.

Loterijne številke.

Gradec 16. julija 1892:	82, 68, 36, 77, 26
Dunaj	10, 58, 39, 55, 60

Razpis

organistove službe

pri mestni farni cerkvi v Gelji.

Podpisano cerkveno predstojništvo išče organista za mestno farno cerkev. Dohodkov je nekaj nad 400 in prosto, primerno stanovanje. Prosilci morajo dokazati, da so v vseh strokah cerkvene glasbe dobro izvežbani, osobito v orgljanju, v koralu, ter da znajo uspešno poučevati v petji. Nadarjen in glasbe vešč organist si tudi lahko z instrukcijami itd. svoje dohodke poveča.

Prošnje naj se vlagajo do 28. julija pri predstojništvu opatijske-mestne župnijske cerkve v Celji. 2-2

Harmonična zvonila

z jarni vred proti poročstvu, da so dobro vglasbena in iz najtiniše robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 gld. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlata podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane in jih po nizkej ceni priporočuje

Albert Samassa,

strojev c. k. dvorni zvonar in fabrikant in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Podrobne cenilnice dopošilja brezplačno in franko. 6

Pisarica za loterijo,

katere je v tej stroki zastopna, na deželi se takoj sprejme. Več pové upravništvo »Slov. Gospodarja«. 1-2

Javna zahvala.

Podpisana sva imela svoja poslopja pri banki »Slaviji« zavarovana, a letos, koncem maja, je požar naju poslopje uničil, kmalu potem je bila škoda uradno pregledana, ter po zastopniku Vinku Čuješ v Šmariji, točno ter v popolno zadovoljnost izplačana, vsled tega to družbo vsakemu prav priporočava. Naj tudi tukaj velja geslo: Svoji k svojim!

Šmarije, dne 17. julija 1892.

Janez Šaberl, posestnik v Pristavi.
Miha Korjan, posestnik pri Sv. Štefanu.

Naznanilo.

Prodajalnica tik cerkve v Rečiškem trgu, v zgornji Savinjski dolini, s potrebno pravico za spečerijsko in manufakturno blago, odda se takoj v najem. Več pové

Janez Smodli, 1-3
posestnik na Rečici, (pošta Rietz.)

SCHUTZ - MARKE.

L. b. Kneipp.

Kdor hoče uživati **dobrote edino prave** — ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **rudečih** štirivoglatih zavitkih **bratov Ölz** z varnostnimi markami: **podoba in povelje**.

Ako se jej primeša nekoliko 12-30

Ölz-ove kave,

katere je **najboljši** in **najizdatnejši** dostavek h kavi, dobivaš po **ceni redilno kavo**, katere presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščenata tovarna za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

Specijalne tovarne za

SISALJKE TEHTNICE

vsake vrste.

za vse svrhe.

žlebe v vsaki velikosti. 15-20

Commandit-Gesellschaft für Pumpen- und Maschinenfabrikation
W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse Nr. 14.

Zapisniki brezplačno in franko.